

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« » 20 19 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВП. 2.1 ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (педагогічна, без відриву)

для студентів
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта

Київ-2019

Розробники:

Вертугіна Валентина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Половіна Олена Анатоліївна, доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

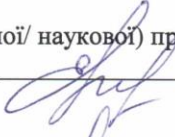
Кондратець Інна Вікторівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол від 05 вересня 2019 р. №2

Завідувач кафедри Г.В. Беленька

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/ наукової) програми
(керівником проектної групи) 012.00.01 Дошкільна освіта
(назва освітньої програми)

05.09.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/ наукової) програми
(керівник проектної групи) (О.А. Половіна)

Робочу програму перевірено

_____.2019 р

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол №__

(підпис) (ПБ)
на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол №__

(підпис) (ПБ)
на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПБ)

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів / годин	31,5/945 1,2,3,4 семестри	31,5/945 1,2,3,4 семестри
Курс	3	3
Семестр	1	1
Кількість змістових компонентів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин	180	180
Тривалість (у тижнях)	4	4
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Бази практики: Заклади дошкільної освіти згідно з Наказом Департаменту освіти і науки (Наказ «Про проходження практики студентами Київського університету імені Бориса Грінченка» від 30 серпня 2019 року №528к).

3. Мета і завдання виробничої практики (педагогічна, без відриву)

Мета: систематизація, розширення і поглиблення теоретичних знань, формування фахових компетентностей у галузі дошкільної освіти.

Завдання практики:

- мотивувати студентів спеціальності «Дошкільна освіта» інтерес до майбутньої професії;
- формувати фахові компетентності в процесі практичної організації інтегрованого педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти на рівнях: педагог-дитина, педагог-батьки, педагог-педагог;
- удосконалювати рефлексійні навички майбутніх вихователів у середовищі закладу дошкільної освіти;

Завдання виробничої практики передбачають формування таких компетентностей:

- **Інтегральна компетентність** – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
- **ЗК-3** – здатність вирішувати проблеми в процесі професійної діяльності, приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно;
- **ЗК-6** – здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими й дітьми, колективом ЗДО на основі загальнолюдських та національних цінностей;
- **ЗК-7** – здатність діяти соціально відповідально, поважати різноманітність і мультикультурність у процесі педагогічної взаємодії;
- **ФКС.2.1.** – здатність до розвитку в дітей дошкільного віку базових якостей особистості;
- **ФК С.2.2.** – здатність до розвитку в дітей дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими;
- **ФКС.2.5.** – здатність до фізичного розвитку в дітей дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності, навичок здорового способу життя;
- **ФКС.2.6.** – здатність до організації і керівництва ігровою, художньо мовленнєвою і художньо-продуктивною діяльністю дітей раннього і дошкільного віку

4. Результати проходження практики:

- **ПРН-17** – планувати і здійснювати освітню роботу відповідно до програми в тісному контакті з іншими вихователями та спеціалістами установи, вести документацію;
- **ПРН-18** – проводити корекційно-розвиваючу роботу з дітьми дошкільного віку;
- **ПРН-19** – планувати роботу з батьками з питань виховання дітей у сім'ї, залучати їх до активної співпраці.

5. Структура практики

№ з/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт		
		Разом	Самостійна робота	Індивідуальні завдання
ЕТАП I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БАЗОЮ ПРАКТИКИ				
1.	Ознайомлення з приміщенням базового ЗДО, роботою працівників ЗДО, документацією ЗДО. Бесіда з директором, вихователем-методистом, іншими працівниками ЗДО. Проведення вхідного інструктажу. Ознайомлення з розвивальним середовищем ЗДО (еколого-природниче, предметно-ігрове). Реалізація принципу корпоративності у взаємодії всіх учасників освітнього процесу		6	
2.	Включення в освітній процес закладу дошкільної освіти: спостереження, участь у різних освітніх формах і фрагментах життєдіяльності, організація особистісно зорієнтованої діяльності з дітьми дошкільного віку. Ознайомлення з документацією групи. Складання індивідуального плану проходження практики.		18	5
ЕТАП II ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ. ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ				
3.	Практична діяльність студентів на посаді вихователя: підготовка до проведення різних видів діяльності, самостійне проведення окремих видів діяльності. Вивчення умов для реалізації проекту (рівень підготовленості та індивідуальні особливості дітей групи; узгодженість з перебігом освітнього процесу у відповідній віковій групі; аналіз наявного досвіду співпраці з батьками)		20	20
4.	Визначення виду проекту (арт-проект, екологічний, здоров'язберезувальний). Планування етапів проекту: підготовчий, технологічний, заключний.		20	20
5.	Організація видів діяльності з дітьми та батьками за етапами проекту.		40	
ЕТАП III РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ. УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ				
6.	Аналітика власної діяльності студентом-практикантом за векторами: емоції, процес, результати. Моделювання подальших кроків професійного становлення й удосконалення фахових компетентностей.		6	
7.	Оформлення матеріалів проекту. Презентація в ЗДО		5	15

	результатів перебігу проекту.			
8.	Підготовка й участь у звітній конференції в Педагогічному інституті.		5	
	Разом	180	120	60

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики.

ЕТАП I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БАЗОЮ ПРАКТИКИ

Ознайомлення з приміщенням базового ЗДО, з роботою працівників ЗДО, документацією ЗДО. Бесіда з директором, вихователем-методистом, іншими працівниками ЗДО. Ознайомлення з розвивальним середовищем ЗДО (еколого-природниче, предметно-ігрове).

Реалізація принципу корпоративності у взаємодії всіх учасників освітнього процесу
Включення в освітній процес закладу дошкільної освіти: спостереження, участь у різних освітніх формах і фрагментах життєдіяльності, організація особистісно зорієнтованої діяльності з дітьми дошкільного віку.

Складання індивідуального плану проходження практики.

ЕТАП II ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ

Вивчення умов для реалізації проекту (рівень підготовленості та індивідуальні особливості дітей групи; узгодженість з перебігом освітнього процесу у відповідній віковій групі; аналіз наявного досвіду співпраці з батьками)

Визначення виду проекту (арт-проект, екологічний, здоров'язбережувальний).
Планування етапів проекту: підготовчий, технологічний, заключний.

Організація видів діяльності з дітьми та батьками за етапами проекту.

ЕТАП III РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Аналітика власної діяльності студентом-практикантом за векторами: емоції, процес, результати. Моделювання подальших кроків професійного становлення й удосконалення фахових компетентностей.

Оформлення матеріалів проекту. Презентація в ЗДО результатів перебігу проекту.

Підготовка й участь у звітній конференції в Педагогічному інституті.

6.2. Перелік індивідуальних завдань для студентів

ЕТАП I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БАЗОЮ ПРАКТИКИ

Тема 1. Ознайомлення з базовим ЗДО та групою дошкільного віку

Завдання: складання індивідуального плану виробничої практики (Додаток А)

Тема 2. Спостереження за умовами для прояву свободи дитиною у різних видах діяльності

Завдання. Заповнення рефлексійної таблиці спостережень (Додаток Ж)

ЕТАП II ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ

Тема 3. Включення в проведення процесів життєдіяльності з дітьми дошкільного віку

Завдання: розроблення алгоритму проекту й реалізація запланованих форм діяльності (Додаток В)

Тема 4. Усвідомлення власного внеску в реалізацію проекту

Завдання: розроблення ментальної карти (Додаток Д)

ЕТАП ІІІ

РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ

УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Тема 5. Аналітика отриманого досвіду й вражень

Завдання: заповнення таблиці рефлексійних вражень (Додаток Б)

Тема 6. Складання пропозицій та 5 конкретних прийомів реалізації прояву свободи дитиною у різних видах діяльності в рамках міні-дослідження (Додаток Ж)

Тема 7. Участь у підсумковій конференції.

Завдання: підготовка фотозвіту або відеофільму та усного виступу за результатами практики: 1) проект; 2) особистий внесок; 3) міні-дослідження; 4) рефлексія вражень.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

Студенти Університету під час проходження практики зобов'язані:

- під час установчої конференції ознайомитись із розпорядженням директора Педагогічного інституту щодо направлення на базу практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- ознайомитись з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку ЗДО і суворо їх дотримуватись;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики.

Тривалість робочого часу студентів регламентується Кодексом законів про працю України та іншими законодавчими актами, що встановлюють соціально-трудові відносини, і складає для студентів віком від 18 років і старше – не більше 40 год. На тиждень

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики:

- Ознайомлення студентів з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності;
- контроль за своєчасним прибуттям студентів до бази практики та її відвідуванням, виконанням студентами програми практики та індивідуального завдання, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку баз практики;
- отримання від адміністрації бази практики копії (витягу) наказу/розпорядження про прийняття студентів на практику із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників від ЗДО;
- забезпечення разом із керівниками від бази практик, якісного проходження практики відповідно до затвердженої програми;
- контроль умов праці і побуту студентів на базі практики, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
- надання методичної допомоги під час виконання завдань практики, проведення

консультацій одо обробки зібраного матеріалу та його використання у звіті про проходження практики;

- участь в установчій та звітній конференціях.

6.4.1. Обов'язки керівників практики від бази практики:

- керівник практики від бази практики здійснює загальне керівництво практикою;
- приймає студентів на практику згідно з календарним планом;
- визначає робочі місця (групи) в структурі ЗДО для проходження студентами практики;
- видає наказ/ розпорядження про прийняття студентів на практику, із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників практикою від ЗДО з числа постійно працюючих вихователів;
- створює належні умови для виконання студентами програми практики;
- надає студентам-практикантам можливість користуватись інформаційними ресурсами, матеріально-технічними засобами та іншими джерелами, необхідними для виконання програми практики;
- забезпечує облік виходу на практику студентів, контролює дотримання ними правил внутрішнього розпорядку;
- проводить інструктажі з техніки безпеки і протипожежної безпеки;
- ознайомлює студентів -практикантів із організацією роботи та функціональними обов'язками на конкретному робочому місці;
- забезпечує та здійснює контроль за виконанням студентами програми практики, допомагає в підборі матеріалу для виконання індивідуальних завдань;
- оцінює якість виконуваної роботи студентами -практикантами, складає характеристику з відображенням таких складових: виконання програми практики (індивідуального завдання), якості професійних знань та умінь, набутих практичних навичок, відношення студентів до роботи тощо.

7. Контроль навчальних досягнень.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практики й організація освітнього процесу	1	20	20
2.	Виконання самостійних робіт 1. Складання індивідуального плану 2. Алгоритм проекту 3. Рефлексія 4. Підготовка фото/відео звіту	5 20 10 5	2x5 1x20 1x10	40
3.	Складання ментальної карти «Особистісний внесок у проект»	10	1	10
	Міні-дослідження на тему «Створення умов для прояву свободи дитиною у різних видах діяльності»	20	1	20
4.	Презентація результатів проекту (риторична майстерність, авторство, якість оформлення)	10	1	10
Разом				100

7.2. Перелік звітної документації.

1. Індивідуальний план (Додаток А)
2. Алгоритм проекту (Додаток Б)
3. Таблиця рефлексійних вражень (Додаток В)
4. Ментальна карта «Особистісний внесок у проект» (Додаток Д)
5. Результати міні-дослідження з теми «Створення умов для прояву свободи дитиною у різних видах діяльності» (Додаток Ж)
6. Фото/відео звіт реалізації проекту.
7. Характеристика роботи студента-практиканта, підписана вихователем і завірена директором ЗДО.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Звіт захищається студентами на звітній конференції. Обов'язковою умовою є створення презентації про практику. Оцінюється чіткість, логічність звіту, конструктивність висновків.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є залік; критерії оцінювання – за загальною кількістю балів.

7.5. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 бали	Задовільно – посередній рівень високий рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань, умінь, навичок, що вимагає повторного проходження

8. Рекомендовані джерела

Основні ресурси:

1. Базовий компонент дошкільної освіти // Дошкільне виховання. – 2012. - №9.
2. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк; авт. кол. Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. кер. Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. – К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
3. Піроженко Т. О. Особистість дошкільника: перспектива розвитку: навч.-метод. посіб. / Тамара Олександрівна Піроженко. – Тернопіль : Мандрівець, 2010. – 136 с.
4. Гавриш Н. Проектна модель організації освітнього процесу / Н. Гавриш // Дошкільне виховання. – 2009. – № 6. – С.9–11. 2. Проектні технології у дошкільному навчальному закладі / упоряд. Буракова Ю.Д. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 204 с.

Додаткові ресурси:

1. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від двох до семи років «Дитина» / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк; наук. ред. Г.В. Беленька ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Д. Богініч, В.М. Вертугіна та ін. – К. : Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 352 с.
2. Система розвивально-ігрових занять з ейдетики для дітей старшого дошкільного віку: методичний посібник / укладачі: Н.В. Стаднік, Г.В. Беленька, Ю.О. Волинець. – Київ : Компринт, 2018. – 105 с.
3. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н. Гавриш, О. Брежнева, І. Кіндрат, О. Рейпольська; За загальною редакцією О. Брежневої. – К. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. – 176 с.
4. Підбірка часописів «Методична скарбничка вихователя» за 2016-2019 рр. (моделі проектної діяльності)

Електронний ресурс: <http://psychology-naes-ua.institute/info/179/>

ДОДАТКИ
Методичні рекомендації
до виробничої практики (педагогічної, без відриву)

Додаток А

1. Індивідуальний план. Орієнтири для оформлення

Варіант 1

Змістовий модуль « _____ » (термін)

<i>№</i>	<i>Зміст роботи (згідно з програмою практики)</i>	<i>Аналіз, оцінка (рефлексія) роботи</i>

Варіант 2

<i>№</i>	<i>Зміст роботи (згідно з програмою практики)</i>	<i>Аналіз, оцінка (рефлексія) роботи</i>	<i>Термін</i>

Кліше

Зміст	Аналіз
Знайомство...	Здійснено (спостереження, огляд)...
Ознайомлення...	Відвідано...
Відвідування...	Оглянуто...
Вивчення...	Вивчено...
Складання...	Переглянуто...
Виготовлення...	Проаналізовано...
Проведення...	Відрефлексовано...
Огляд...	Складено...
Перегляд...	Виконано...
Організація і проведення...	Зроблено...
Участь в...	Виготовлено...
Планування...	Враховано...
Спостереження	Звернено увагу...
Аналіз...	Підготовлено...
Оцінка...	Організовано...
	Проведено...

Додаток Б

Таблиця рефлексійних вражень

<i>Твердження</i>	<i>Відповіді</i>	<i>Рекомендації собі</i>
<i>Що нового ти отримала(в) для підвищення рівня фахової компетентності під час практики?</i>		
Я навчив (-ла) ся...		
Я дізнав (-ла) ся...		
Найцікавіше було...		
Найскладніше було...		
Найбільше мені вдалося ...		
Я можу себе похвалити за...		
Я не зрозумів (-ла)...		
Я хочу дізнатися...		
Я хочу навчитися ...		

Додаток В

Проект

Вимоги до проекту:

- ✓ спрямованість на вирішення завдань формування компетентностей дитини дошкільного віку за БКДО в Україні, ред. 2012р.;
- ✓ наявність 3-х етапів проекту (підготовчий, технологічний, заключний);
- ✓ забезпечення синкретичності (поєднання, злиття) різних видів діяльності дітей (пізнавальної, оздоровчої, предметно-практичної, мистецької, дослідницької та ін.), що спрямовані на реалізацію мети проекту;
- ✓ орієнтація на свободу вибору дитиною та врахування провідного виду діяльності дітей дошкільного віку (використання ігрових форм, методів і прийомів);
- ✓ передбачення активного залучення та врахування сучасних підходів і принципу доцільності у плануванні й організації видів діяльності дітей, батьків, педагогів під час реалізації проекту;
- ✓ врахування пріоритетності здоров'язбережувальної компоненти та забезпечення екологічності у взаємодії з учасниками проекту;
- ✓ привнесення студентом у проект особистісної картини світу (власна філософія, цінності, уподобання, обдарування, досягнення, якості характеру, професійні навички (соціально-комунікативні й фахові).

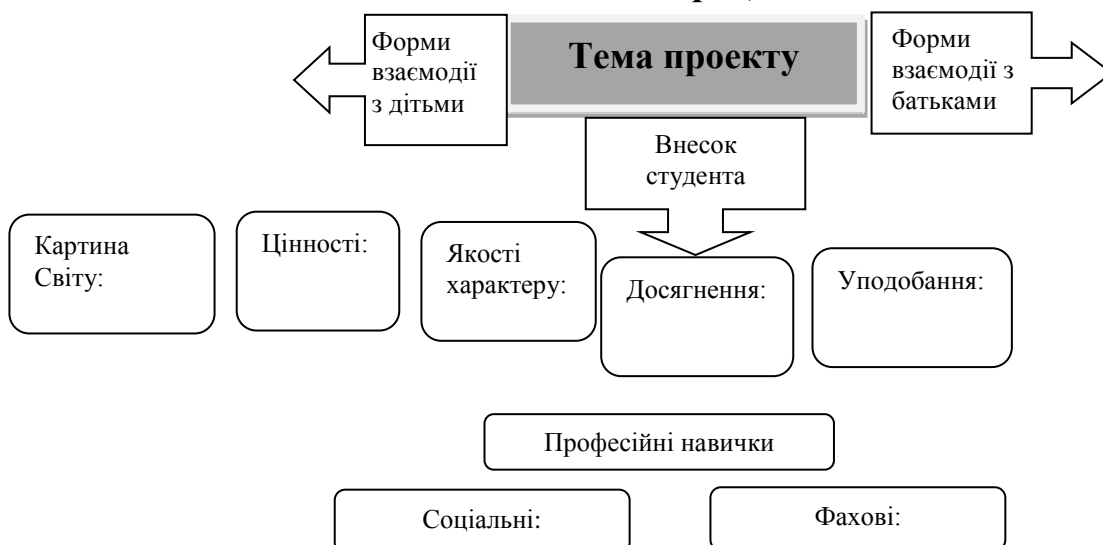
АЛГОРИТМ ПРОЕКТУ

Назва (тема) проекту; вікова група; № закладу дошкільної освіти, у якому реалізований проект				
№ з/п	Опис етапів проекту			
Мотиваційний етап				
	Питання дня	Види дитячої діяльності (з врахуванням освітніх ліній БКДО)	Результат дня	Примітка
1.				
Технологічний етап				
	Питання дня	Види дитячої діяльності (з врахуванням освітніх ліній БКДО)	Результат дня	Примітка
1.				
2.				
3.				
4.				
5....				
<i>Кількість пунктів – відповідно до кількості днів технологічного етапу</i>				
Заключний етап				
	Опис заключної форми роботи (леп-бук, алгоритм свята тощо за вибором студента)		Результат дня	Примітка
1.				
2.				

Додаток Д

Ментальна карта «Особистісний внесок у проект»

Матриця

(власна філософія, цінності, уподобання, обдарування, досягнення, якості характеру, професійні навички (соціально-комунікативні й фахові)).

Додаток Ж

**Результати міні-дослідження з теми
«Створення умов для прояву свободи дитиною у різних видах діяльності»**

№	Види діяльності Методи дослідження	Спостереження	Бесіда	Опитування	Висновок
1.	Ігрова				
2.	Пізнавальна				
3.	Мистецька				
4.	Трудова				
5.	Рухова				
6.	Мовленнєва				

Під час виконання завдання стосовно міні-дослідження **необхідно подати ПРОПОЗИЦІЇ та 5 конкретних прийомів реалізації** прояву свободи дитиною у різних видах діяльності.